

TANTÁRGYI ADATLAP

KUTATÁSMÓDSZERTAN

BMEGT41A301

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

KUTATÁSMÓDSZERTAN

Azonosító

BMEGT41A301

A tantárgy jellege

kontaktórási tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés

(minőségértékelés)

típusa

félévközi

érdemjegy

Kreditszám

3

Tantárgyfelelős

Neve *Beosztása* *Email címe*

Dr. Danka István egyetemi docens danka.istvan@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Filozófia és Tudománytörténet Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Gazdálkodási és menedzsment alapszak 2021/22/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelezően választott**

Ajánlott félév: **3**

Szak: **Műszaki menedzser alapszak 2015/16/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelezően választott**

Ajánlott félév: **5**

Szak: **Műszaki menedzser alapszak 2017/18/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelezően választott**

Ajánlott félév: **5**

Szak: **Nemzetközi gazdálkodás alapszak 2018/19/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelezően választott**

Ajánlott félév: **3**

Szak: **Nemzetközi gazdálkodás alapszak 2020/21/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelezően választott**

Ajánlott félév: **3**

Szak: **Pénzügy és számvitel alapszak 2019/20/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelezően választott**

Ajánlott félév: **3**

Szak: **Gazdálkodási és menedzsment alapszak 2018/19/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Kötelezően választott**

Ajánlott félév: **3**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Kutatásmódszertan (BMEGT41A002), Kutatásmódszertan (BMEGT41A004), Kutatásmódszertan (BMEGT41A015) és Kutatásmódszertan (BMEGT41A004)

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2023.03.29.) az 580251/13/2023 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2023.03.29-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgy kurzus célja, hogy a hallgatókban kritikus szemléletet alakítson ki ismereteikkel szemben, legyenek azok akár saját következtetésük, akár mások közlésének eredményei. A hallgatók megismerhetik a különböző karokon jellemző gondolkodásmódokat és a saját területük sajátosságait a tudomány fejlődését meghatározó elméletek és könnyen érthető példák segítségével. A megszerzett tudás kulcsfontosságú a kutatói és K+F karrier során, de nagyon hasznos a szakmai- és a magánéletben is.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
2. Magabiztos módszertani tudással rendelkezik, érti és átlátja a módszertani innováció lehetőségeit és perspektíváit.
3. Ismeretei kiterjednek a szakterület tágabb rendszerben való elhelyezésére, a rokon szakterületekhez való kapcsolatok meg- és felismerésére, a tágabb rendszer adta lehetőségek és a hatásrendszerre vonatkozó kontextusok használatára.
4. Ismeri a kommunikáció és kultúra összefüggéseit, e kapcsolat különböző szintű megnyilvánulásait és ezek következményeit a társadalmi kommunikáció összefüggésrendszerében.
5. Megfelelő és elegendő ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal különböző mechanizmusában.
6. Ismeri a társadalomtudományi fogalomkészlet minden fontosabb elemét, érti az összefüggéseket, amelyek a társadalom és a társadalmi kommunikáció szaktudományos értelmezésének az alapját képezik.
7. Ismeri a műszaki szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus természettudományi, műszaki tudományi, gazdálkodás- és szervezéstudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.

Képesség

1. Szakmai szóhasználata során magabiztosan használja a szakma szókincsét, a szakma szaktudományos alapfogalmait, és a rájuk épülő speciális szakszókészlet elemeit.
2. Rendelkezik az új látásmód képességével, képes a szociokulturális környezetet interdiszciplináris szemlélettel megközelíteni, és képes arra, hogy a szakterületre jellemző megismerési felkészültségeket szakszerűen alkalmazza.
3. Szakmai feladatainak megoldásában képes önálló elemzésre, értékelésre, és következtetések és magyarázatok szintetizálására.
4. Képes az információk kritikus elemzéséhez és feldolgozásához kellően megalapozott technikák széles skálájának alkalmazására.
5. Képes az élethosszig tartó tanulás folyamatában való részvételre.
6. Megtervezi és megszervezi saját önálló tanulását, ahhoz a hozzáférhető források legszélesebb körét használja.
7. Sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel azonosít speciális szakmai problémákat, feltárja és megfogalmazza az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.
8. Feladatai ellátása során együttműködik a kapcsolódó szakterületek képviselőivel.
9. Alapfokú elméleti felkészültségére építve képes kidolgozni a társadalmi kommunikáció színterein zajló folyamatok valóságos viszonyait feltáró, a tények vizsgálatára irányuló munkahipotézisét, az ennek vizsgálatára szolgáló legalkalmasabb empirikus módszert és a feldolgozás folyamatának koncepcióját. 1
10. Képes önálló szakirodalmi feldolgozásra.

Attitűd

1. Nyitott a szakmai innováció minden formája iránt, befogadó, de nem gondolkodás nélkül elfogadja az elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben. Kritikusan viszonyul azokhoz a megközelítésekhez, amelyek korlátozni kívánják a társadalomtudományok nyitottságát és sokszínűségét tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai kommunikációs színtereken.
2. Bíz a saját tudásában és képességeiben, elkötelezett a szakmai elképzelések iránt.
3. Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, az értelmiségi világlátás önfejlesztő módszereire és törekszik önmaga fejlesztésére e területeken.
4. Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
5. Problémacentrikus látásmóddal, problémamegoldó gondolkodással rendelkezik.

Önállóság és felelősség

1. Saját szakmai közegében olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
2. Önálló, konstruktív és asszertív az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.
3. Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon veti latba tudását és befolyását a minőségi munkavégzés és annak elismertetése mellett.
4. Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel saját szakmájában dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
5. Váratlan döntési helyzetekben is önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
6. Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását.
7. Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
8. Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.

9. Jelentős mértékű önállósággal végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. 1
10. Önállóan tervezi meg és végzi tevékenységeit. 1
11. Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.

Oktatásmódszertan

Előadások, kommunikáció írásban és szóban, önállóan készített feladatok.

Tanulástámogató anyagok

- Gulyás et al.: Bevezetés a tudományfilozófiába
- Héder Mihály. Modellezés és szimuláció a tudományban.
- Francis Bacon: Novum Organum. I-től XLIV-ig
- Clifford Geertz: Mély játék: Jegyzetek a bali kakasviadalról.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése: három évközi írásbeli teljesítménymérés és opcionális házi feladatok (esszé készítés) alapján történik.

Teljesítményértékelési módszerek

1. Összegző tanulmányi teljesítményértékelés: a tantárgy és tudás, képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja zárthelyi dolgozat formájában. A dolgozat tudáselemekre, értelmezési feladatokra, következtetési feladatokra koncentrált írásos kérdésválaszolás formájában. munkaidő anyagrésztől függően 30-60 perc. Minden összegző tanulmányi teljesítményértékelésen legalább a szereshető pontok 50%-át el kell érni a tárgy teljesítéséhez. 2. Részteljesítmény-értékelés – szorgalmi feladat (házi feladat – esszé készítés): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja, melynek megjelenési formája az egyénileg készített esszé. Az esszével plusz pontok szereshetők, amelyek a tananyaghoz kapcsolódó összegző teljesítményértékelésbe számítanak be. A plusz pontok számát az oktató az esszé témája és nehézsége alapján határozza meg.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- 1. összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 50
- 2. összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 50

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	91
Jeles	85–90
Jó	73–84
Közepes	66–72
Elégséges	50–65
Elégtelen	0-49

Javítás és pótlás

Két összegző tanulmányi teljesítményértékelés a pótlási időszakban – első alkalommal – díjmentesen pótolható vagy javítható. Javítás esetén a korábbi és az új eredmény közül a hallgató számára kedvezőbbet vesszük figyelembe.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	28
félévközi készülés a gyakorlatokra	0
felkészülés a teljesítményértékelésekre	36
házi feladat elkészítése	0
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	26
vizsgafelkészülés	0
összesen	90

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőlet véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2023.03.13-án. Érvényes 2023.03.13-tól.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

1 Bevezető előadás a tudomány, a megismerés, a tudás, a tudományos tudás vizsgálatáról. A magyarázatok típusai (deduktív-nomologikus, induktív statisztikus, oksági, intencionális, narratív, analógia) és a megértés. Az előrejelzés funkciói és feltétele.

Példák: Indukció, Aludetermináltság, holizmus. Tudományfejlődés-elméletek: logikai pozitivizmus, falszifikacionizmus, tudományos kutatási programok, tudományos forradalmak, tudományfilozófiai anarchizmus. Instrumentalizmus és realizmus. Okság és szabályszerűség: a Mill-féle oksági kánon, statisztikus okság. Kísérlet és megfigyelés (gondolatkísérletek, a tudományos kísérletek fajtái, műszaki kísérletek). Kísérlet, tesztelés és mérés a társadalomtudományban. Modell és szimulációk. Összegző előadás a tudomány, a megismerés, a tudás, a tudományos tudás vizsgálatáról.

További oktatók

Bárdos Dániel egyetemi adjunktus bardos.daniel@gtk.bme.hu

Dr. Bíró Gábor István egyetemi adjunktus biro.gabor.istvan@gtk.bme.hu

Karakas Alexandra egyetemi tanársegéd karakas.alexandra@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Filozófia és Tudománytörténet Tanszék vezetője hagyja jóvá.